Kohtulahendite kogumik

KOHTUJURISTI ETTEPANEK
GERARD HOGAN
esitatud 16. juulil 2020[1]

Kohtuasi C-427/19

Bulstrad Vienna Insurance Group AD
versus
Olympic Insurance Company Ltd

(eelotsusetaotlus, mille on esitanud Sofiyski rayonen sad (Sofia rajoonikohus, Bulgaaria))

Eelotsusetaotlus – Direktiiv 2009/138/EÜ – Kindlustusandja suhtes lõpetamismenetluse algatamise otsus – Mõiste – Sellise otsuse olemasolu tuvastamise pädevus – Kindlustusandja tegevusloa kehtetuks tunnistamine – Ajutise halduri nimetamine – Kohtuliku maksejõuetusmenetluse puudumine – Kõigi kindlustusandja suhtes algatatud kohtumenetluste peatamine

I. Sissejuhatus

1. Käesolev eelotsusetaotlus esitati kindlustustegevusega tegeleva aktsiaseltsi Bulstrad Vienna Insurance Group AD (edaspidi „Bulstrad“) ja Küprose õiguse alusel asutatud kindlustusandja Olympic Insurance Company Limited (edaspidi „Olympic“) vahelises menetluses. Menetlus puudutab kindlustusnõude tasumist, mis Bulstradi väitel kuulub Olympicu kui Bulgaaria filiaali emaettevõtja poolt tasumisele.

2. Sisuliselt sõltub kõnealuse kohtuasja lahendus 25. novembri 2009. aasta direktiivi 2009/138/EÜ kindlustus- ja edasikindlustustegevuse alustamise ja jätkamise kohta (Solventsus II)[2] (põhikohtuasja asjaoludele kohaldatavas redaktsioonis) artikli 274 tõlgendamisest. Konkreetselt soovitakse püstitatud küsimustega teada, kas nimetatud artikli kohaselt tuleb Küprose õigusnormi, millega sätestatakse mis tahes kohtumenetluse peatamine juhul, kui kindlustusandja tegevusluba on kehtetuks tunnistatud ja nimetatud on ajutine haldur, rakendada ka Bulgaaria kohtutes, kus selline kohtumenetlus aset leiab. Enne kõnealuste küsimuste analüüsi tuleb aga siiski esmalt esitada asjaomased õigusnormid.

1 Algkeel: inglise.

2 ELT 2009, L 335, lk 1.

II. Õiguslik raamistik

A. Euroopa Liidu õigus

3. Direktiivi 2009/138 põhjendustes 117–130 sätestatakse:

„(117) Kuna tervendamismeetmeid ja lõpetamismenetlust käsitlevad siseriiklikud õigusaktid ei ole ühtlustatud, tuleb siseturu piires tagada kindlustusandjate tervendamismeetmete ja lõpetamist käsitlevate liikmesriikide õigusaktide vastastikune tunnustamine ning vajalik koostöö, võttes arvesse kõnealuste meetmete ühtsuse, kõikehõlmavuse, kooskõlastamise ja avaldamise vajalikkust ning kindlustusvõlausaldajate võrdse kohtlemise ja kaitsmise vajadust.

[…]

(119) Tuleks eristada tervendamismeetmete ja lõpetamismenetlusega seotud pädevaid asutusi ning kindlustusandjate järelevalveasutusi.

[…]

(121) Tuleks sätestada tingimused, mille kohaselt lõpetamismenetlus, mis ei põhine maksejõuetusel, kuid mille puhul on kindlustusnõuete väljamaksmiseks koostatud nõuete rahuldamise järjekord, kuuluvad käesoleva direktiivi kohaldamisalasse. Kindlustusandja töötajate töölepingutest ja töösuhetest tulenevaid nõudeid peaks olema võimalik üle kanda riiklikku palga tagatisskeemi. Selliseid ülekantud nõudeid tuleks käsitada päritoluliikmesriigi õiguses (*lex concursus*) määratletud viisil.

(122) Tervendamismeetmete võtmine ei välista lõpetamismenetluse algatamist. Seetõttu tuleks lõpetamismenetlus algatada tervendamismeetmete puudumisel või pärast nende rakendamist ning selle võib lõpetada kompromissi tegemise või muude samalaadsete meetmetega, sh tervendamismeetmetega.

(123) Üksnes päritoluliikmesriigi pädevatel asutustel peaks olema volitus teha otsuseid kindlustusandjate lõpetamismenetluse kohta. Otsused peaksid kehtima kõikjal ühenduses ning kõik liikmesriigid peaksid neid tunnustama. Otsused tuleks avaldada nii päritoluliikmesriigis sätestatud korras kui ka Euroopa Liidu Teatajas. Teave tuleks edastada ka teadaolevatele ühenduses asuvatele võlausaldajatele, kellel peaks olema õigus esitada nõudeid ja märkusi.

[…]

(125) Kõiki lõpetamismenetluse algatamise, läbiviimise ja lõpetamise tingimusi peaks reguleerima päritoluliikmesriigi õigus.

(126) Tagamaks liikmesriikide kooskõlastatud tegutsemist, tuleks päritoluliikmesriigi ja kõikide teiste liikmesriikide järelevalveasutusi viivitamata teavitada lõpetamismenetluse algatamisest.

[…]

(128) Lõpetamismenetluse algatamisega peaks kaasnema kindlustusandjale antud tegevusloa kehtetuks tunnistamine, kui seda ei ole varem tehtud.

[…]

(130) Õiguspäraste ootuste ja teatud tehingute kindluse kaitsmiseks liikmesriigis, mis ei ole päritoluliikmesriik, on vaja määrata kindlaks tervendamismeetmete ja lõpetamismenetluse mõjude suhtes pooleliolevatele kohtuasjadele ning kohtuasjast tulenevatele individuaalsetele täitetoimingutele kohaldatav õigus."

4. Sama direktiivi artikkel 14 „Tegevusloa põhimõte" näeb ette:

„1. Käesoleva direktiiviga hõlmatud kindlustus- või edasikindlustustegevuse alustamiseks on vaja eelnevat tegevusluba.

2. Lõikes 1 osutatud tegevusluba peavad päritoluliikmesriigi järelevalveasutuselt taotlema:

a) kõik kindlustusandjad, kes asutavad selle liikmesriigi territooriumil oma peakontori, või

b) mis tahes kindlustusandja, kes on saanud tegevusloa vastavalt lõikele 1 ning kes soovib laiendada oma tegevust kogu kindlustusliigile või kindlustusliikidele, millele ei ole veel luba antud."

5. Direktiivi 2009/138 artikli 15 „Tegevusloa ulatus" lõikes 2 on sätestatud:

„Kui artiklist 14 ei tulene teisiti, antakse tegevusluba I lisa A osa või II lisas loetletud kindlustusliigi jaoks. See hõlmab kogu kindlustusliiki, kui loa taotleja ei soovi kindlustada ainult üht osa selle liigiga seotud riskidest."

6. Sama direktiivi artikli 144 „Tegevusloa kehtetuks tunnistamine" lõige 1 on sõnastatud järgmiselt:

„1. […]

Päritoluliikmesriigi järelevalveasutus tunnistab kindlustus- või edasikindlustusandjale antud tegevusloa kehtetuks, kui kindlustus- või edasikindlustusandja ei täida miinimumkapitalinõuet ning järelevalveasutus on seisukohal, et esitatud finantseerimisskeem on põhimõtteliselt ebapiisav või asjaomane kindlustus- või edasikindlustusandja ei suuda rakendada heakskiidetud skeemi kolme kuu jooksul pärast miinimumkapitalinõude mittetäitmise tuvastamist."

7. Direktiivis 2009/138 on IV jaotis „Kindlustusandjate tervendamine ja lõpetamine", mis sisaldab artikleid 267–296.

8. Direktiivi artikkel 267 „Käesoleva jaotise reguleerimisala" sätestab:

„Käesolevat jaotist kohaldatakse tervendamismeetmete ja lõpetamismenetluste suhtes, mis käsitlevad järgmist:

a) kindlustusandjad;

b) ühenduse territooriumil asuvad kolmanda riigi kindlustusandjate filiaalid."

9. Direktiivi artikkel 268 „Mõisted" sätestab:

„1. Käesolevas jaotises kasutatakse järgmisi mõisteid:

a) „pädevad asutused" – liikmesriikide haldus- või kohtuorganid, mis on pädevad tervendamismeetmete ja lõpetamismenetluse küsimustes;

[…]

d) „lõpetamismenetlus“ – kõiki võlausaldajaid käsitlev menetlus, mis hõlmab kindlustusandja varade realiseerimist ja tulude jaotamist võlausaldajate, aktsionäride või liikmete vahel, nagu see on asjakohane, ning millega kindlasti kaasneb pädevate asutuste sekkumine, kaasa arvatud juhud, kui kõiki võlausaldajaid käsitlev menetlus lõpetatakse kompromissi või muu samalaadse meetmega, olenemata sellest, kas menetlus põhineb maksejõuetusel või mitte ja on vabatahtlik või kohustuslik;

[…]“.

10. Artiklis 269 „Tervendamismeetmete vastuvõtmisel kohaldatav õigus“ on märgitud:

„1. Ainult päritoluliikmesriigi pädevatel asutustel on õigus teha otsus kindlustusandja ja selle filiaalide tervendamismeetmete kohta.

2. Tervendamismeetmete võtmine ei välista lõpetamismenetluse algatamist päritoluliikmesriigi poolt.

3. Tervendamismeetmeid reguleerivad päritoluliikmesriigi õigusnormid ning menetlused, kui artiklites 285–292 ei ole sätestatud teisiti.

4. Päritoluliikmesriigi õigusaktide kohaselt võetavad tervendamismeetmed kehtivad kogu ühenduses ja ilma lisaformaalsusteta, sealhulgas ka kolmandate isikute suhtes teistes liikmesriikides, isegi kui teiste liikmesriikide õigusaktides ei ole sellised tervendamismeetmed sätestatud või kui nende rakendamine on seotud tingimustega, mis ei ole täidetud.

5. Tervendamismeetmed kehtivad kogu ühenduses, kui need on jõustunud päritoluliikmesriigis.“

11. Artiklis 270 „Järelevalveasutuste teavitamine“ on sätestatud:

„Päritoluliikmesriigi pädevad asutused teatavad viivitamata oma otsusest mis tahes tervendamismeetme kohta kõnealuse liikmesriigi järelevalveasutustele, võimaluse korral teevad nad seda enne meetme võtmist, ent kui see ei ole võimalik, siis kohe pärast meetme võtmist.

Päritoluliikmesriigi järelevalveasutused teatavad viivitamata kõigi teiste liikmesriikide järelevalveasutustele oma otsusest võtta tervendamismeetmeid ja nende meetmete võimalikest praktilistest mõjudest.“

12. Direktiivi 2009/138 artikli 271 „Tervendamismeetmete otsuste avaldamine“ lõikes 1 on märgitud:

„Kui päritoluliikmesriigis on võimalik tervendamismeetme kohta esitada kaebus, avaldavad päritoluliikmesriigi pädevad asutused, haldur või päritoluliikmesriigis selleks volitusi omav mis tahes isik tervendamismeetme otsuse vastavalt päritoluliikmesriigis sätestatud avaldamiskorrale ning lisaks sellele avaldab ta esimesel võimalusel tervendamismeetme võtmise otsuse väljavõtte Euroopa Liidu Teatajas.

[…]

Teiste liikmesriikide järelevalveasutused, kes on saanud artikli 270 alusel teate tervendamismeetme otsuse kohta, võivad tagada otsuse avaldamise oma territooriumil viisil, mida nad peavad kohaseks.“

13. Artikkel 273 „Lõpetamismenetluse algatamine ja järelevalveasutuste teavitamine“ näeb ette:

„1. Kindlustusandja ja selle teistes liikmesriikides asuvate filiaalide lõpetamismenetluse algatamise kohta on õigus teha otsus ainult päritoluliikmesriigi pädevatel asutustel. Selle otsuse võib teha tervendamismeetmete puudumisel või pärast nende vastuvõtmist.

2. Päritoluliikmesriigi õigusaktide kohaselt vastuvõetud otsust kindlustusandja ja selle teistes liikmesriikides asuvate filiaalide lõpetamismenetluse algatamise kohta tunnustatakse lisaformaalsusteta kogu ühenduses ning see hakkab kehtima kohe pärast otsuse jõustumist liikmesriigis, kus menetlus algatatakse.

3. Päritoluliikmesriigi pädevad asutused teatavad viivitamata kõnealuse liikmesriigi järelevalveasutustele lõpetamismenetluse algatamise otsusest, võimaluse korral enne menetluse algatamist ja kui see ei ole võimalik, siis kohe pärast selle algatamist.

Päritoluliikmesriigi järelevalveasutused teatavad oma otsusest algatada lõpetamismenetlus ja selle võimalikest praktilistest mõjudest viivitamata kõigi teiste liikmesriikide järelevalveasutustele.“

14. Direktiivi artikkel 274 „Kohaldatav õigus“ sätestab:

„1. Kindlustusandja suhtes lõpetamismenetluse algatamise otsuseid, lõpetamismenetlust ja selle mõju reguleerivad päritoluliikmesriigi õigusnormid, kui artiklites 285–292 ei ole sätestatud teisiti.

2. Päritoluliikmesriigi õigusega määratakse kindlaks vähemalt järgmised asjaolud:

a) millised varad moodustavad pankrotivara ja nende varade käsitlemine, mida kindlustusandja on omandanud või mis on tema valdusse läinud pärast lõpetamismenetluse algatamist;

b) kindlustusandja ja likvideerija volitused;

c) tasaarvestuse tingimused;

d) lõpetamismenetluse mõju kindlustusandja olemasolevatele lepingutele;

e) lõpetamismenetluse mõju üksikvõlausaldajate algatatud menetlustele, välja arvatud artiklis 292 osutatud pooleliolevad kohtumenetlused;

f) nõuded, mida esitatakse kindlustusandja varadele, ja pärast lõpetamismenetluse algatamist tekkivate nõuete käsitlemine;

g) nõuete esitamise, tõendamise ja vastuvõtmise eeskirjad;

h) varade realiseerimisest saadud tulu jaotamise ja nõuete järjekorra eeskirjad ning võlausaldajate õigused, kelle nõuded on asjaõiguse või tasaarvestuse alusel pärast lõpetamismenetluse algatamist osaliselt rahuldatud;

i) eelkõige kompromissi teel lõpetamismenetluse lõpetamise tingimused ja selle mõju;

j) võlausaldajate õigused pärast lõpetamismenetluse lõpetamist;

k) isik, kes kannab lõpetamismenetluse käigus tekkinud kulud ja kulutused, ning

l) kõiki võlausaldajaid kahjustavate õigustoimingute õigustühisuse, vaidlustamise või kehtetuks tunnistamise eeskirjad.“

15. Direktiivi 2009/138 artikli 280 „Lõpetamismenetluse otsuse avaldamine“ lõige 1 näeb ette:

„Pädev asutus, likvideerija või sel eesmärgil pädeva asutuse määratud mis tahes isik avaldab lõpetamismenetluse algatamise otsuse vastavalt päritoluliikmesriigis sätestatud avaldamiskorrale ja avaldab lõpetamismenetluse otsuse väljavõtte *Euroopa Liidu Teatajas*.

Kõigi teiste liikmesriikide järelevalveasutused, kes on saanud artikli 273 lõike 3 alusel teate lõpetamismenetluse algatamise otsuse kohta, võivad tagada otsuse avaldamise oma territooriumil viisil, mida nad peavad kohaseks.“

16. Sama direktiivi artikkel 292 „Pooleliolevad kohtumenetlused“ sätestab:

„Tervendamismeetmete või lõpetamismenetluse mõju kindlustusandjalt võõrandatud vara või õigusi käsitlevale pooleliolevale kohtumenetlusele reguleeritakse ainult selle liikmesriigi õigusega, kelle territooriumil kohtumenetlus toimub.“

B. Küprose õigus

17. Küprose õiguse kohaselt võib kohus nimetada ajutise halduri pärast lõpetamismääruse taotluse esitamist, kuid enne sellise määruse tegemist. Halduri nimetamise taotlemise põhjus on tavaliselt ettevõtja vara ohustatus, eelkõige vara haihtumise oht enne lõpetamismääruse tegemist, mille tulemusel ei ole võimalik vara arvesse võtmine ja proportsionaalne jaotamine ettevõtja võlausaldajate vahel.[3] Ajutise halduri ülesanne on sisuliselt säilitada ettevõtja vara ja olemasolev olukord ning neid kaitsta.[4] Ajutise halduri volituste täpne ulatus määratletakse halduri nimetamise otsuses. Ometi puudub ajutisel halduril üldreeglina volitus ettevõtja haldamiseks ja juhtimiseks, mis jääb viimase juhtide vastutusalasse.[5] Lisaks puudub halduril asjaomase liikmesriigi kohtupraktika kohaselt volitus ettevõtja vara jaotamiseks.[6]

18. Eeskätt näeb äriseaduse (Peri Eterion Nomos) artikkel 215 „Äriühingu suhtes algatatud menetluste peatamise või piiramise pädevus“ ette:

„Lõpetamismääruse taotluse esitamise järel ja enne sellise määruse kuulutamist võib ettevõtja või selle mis tahes võlausaldaja või osanik mis tahes ajal teha järgmist:

a) juhul, kui äriühingu suhtes on esimese astme kohtus või [Küprose] kõrgeimas kohtus pooleli muu menetlus, esitada vastavale kohtule taotluse menetlus peatada ja

b) juhul, kui äriühingu suhtes on pooleli muu menetlus, esitada kohtule, kes on pädev äriühingut lõpetama, taotluse piirata edasist menetlust,

ja kohus, kellele asjaomane taotlus on esitatud, võib olenevalt asjaoludest menetluse kas peatada või seda piirata oma äranägemise järgi kehtestatud tingimustel.“

19. Sama seaduse artiklis 220 „Äriühingu suhtes algatatud menetluste lõpetamine pärast lõpetamismääruse kuulutamist“ on sätestatud:

„Pärast lõpetamismääruse kuulutamist ja pärast ajutise halduri nimetamist ei tohi äriühingu suhtes algatada menetlusi ega neid jätkata, välja arvatud kohtu loal ja kooskõlas kohtu kehtestatavate tingimustega.“

3 Vt selle kohta Nikosia esimese astme kohtu otsus Unibrand Secretarial Services Limited *vs.* Εταιρεία Tricor Limited (HE9769), kohtuasi 310/13, 9.7.2015, CY:EDLEF:2015:A282) ja Limassoli esimese astme kohtu otsus AZOVMASHINVEST HOLDING LTD, kohtuasi 380/14, 18.1.2017 (CY:EDLEM:2017:A18).

4 Vt selle kohta Nikosia esimese astme kohtu otsus Tricor Limited, kohtuasi 310/13, 13.1.2016 (CY:EDLEF:2016:A16).

5 Vt selle kohta Larnaca esimese astme kohtu otsus Νίκο Κυριακίδη, Προσωρινό Παραλήπτη *vs.* Assofit Holdings Limited, kohtuasi 26/2012, 28.5.2013 (CY:EDLAR:2013:A90).

6 Vt selle kohta Nikosia esimese astme kohtu otsus Unibrand Secretarial Services Limited *vs.* Εταιρεία Tricor Limited (HE9769), kohtuasi 310/13, 9.7.2015 (CY:EDLEF:2015:A282) ja kohtuotsus Tricor Limited, kohtuasi 310/13, 13.1.2016 (CY:EDLEF:2016:A16). Vt selle kohta äriseaduse artikkel 233.

20. Seaduse artikkel 227 „Ajutise halduri nimetamine ja volitused“ sätestab:

„(1) Käesoleva artikli sätete kohaselt võib kohus nimetada mis tahes ajal pärast lõpetamismääruse taotluse esitamist ajutiseks halduriks pankrotihaldurite seaduse kohaselt tegevusloa saanud pankrotihalduri, eesmärgiga kaitsta äriühingu vara ja tagada äriühingu olukorra säilimine.

(2) Ajutine haldur võidakse nimetada mis tahes ajal enne lõpetamismääruse kuulutamist. Ajutiseks halduriks võib nimetada pankrotihalduri või mis tahes muu sobiva isiku.

(2A) Ajutine haldur täidab kohtu poolt talle määratud volitusi.

(3) Kohus võib piirata ajutise halduri volitusi tema nimetamise määruses.“

C. Bulgaaria õigus

21. Kindlustusseadustiku (Kodeks za zastrahovaneto) artikli 624 lõige 2 sätestab:

„Kui teise liikmesriigi pädev asutus teatab finantsjärelevalve komisjonile (Komisia za finansov nadzor) lõpetamis- või maksejõuetusmenetluse algatamisest, võtab komisjon meetmed avalikkuse teavitamiseks.“

22. Rahvusvahelise eraõiguse seadustiku (Kodeks na mezhdunarodnoto chastno pravo) artikkel 44 sätestab:

„(1) Välisriigi õigusnorme tuleb tõlgendada ja kohaldada nii, nagu neid tõlgendatakse ja kohaldatakse riigis, kus need vastu võeti.

(2) Välisriigi õigusnormide kohaldamata jätmine ning nende väär tõlgendamine ja kohaldamine võib olla edasikaebamise aluseks.“

III. Põhikohtuasja faktilised asjaolud ja eelotsusetaotlus

23. Bulgaarias registreeritud kindlustusandja Bulstrad esitas Sofiyski rayonen sadile (Sofia rajoonikohus, Bulgaaria) hagiavalduse. Hagiavalduses palus Bulstrad kohustada Küprosel registreeritud kindlustusandjat Olympic tegema makse summas 7603,63 Bulgaaria leevi (BGN) (ligikaudu 3887 eurot) koos likvideerimiskuludega summas 25 Bulgaaria leevi (ligikaudu 13 eurot) seoses liiklusõnnetusega seotud kindlustushüvitisega.

24. Hageja väidab, et 5. jaanuaril 2018 põhjustas ühe sõiduki juht, kelle kindlustaja oli Olympic, Bulgaarias Bansko linnas Bulstradi kindlustatud teisele sõidukile varalist kahju. Kuna teise sõiduki juhil oli kaskokindlustus, siis maksis hageja talle välja kindlustushüvitise summas 7603,63 Bulgaaria leevi (ligikaudu 3887 eurot). Kindlustushüvitise väljamaksmisega läksid Bulstradile üle otseselt kahju kannatanud isiku õigused kahju tekitanud isiku ja tema kindlustusandja vastu. Bulstrad esitas Olympicule kindlustushüvitise tasumise nõude, mille kostja sai küll juba 6. juulil 2018 kätte, ent mida ta ei ole veel rahuldanud. Seega esitas Bulstrad kostja vastu hagi viimase Bulgaarias asuva filiaali kaudu, taotledes, et kostjalt kohustataks tasuma nõutud summad ja ka kohtukulud.

25. Eelotsusetaotluse esitanud kohus leidis, et asi kuulub Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2012. aasta määruse (EL) nr 1215/2012 kohtualluvuse ning kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusasjades (ELT 2012, L 351, lk 1) artikli 13 lõike 2 alusel koostoimes artikliga 11 tema kohtualluvusse. Menetluse käigus sai liikmesriigi kohus aga teada, et Küprose pädev asutus oli kapitalinõuete täitmata jätmise tõttu tunnistanud kehtetuks Olympicule väljastatud

kindlustusandja tegevusloa ning ettevõtjale oli nimetatud ajutine haldur, kes teostab kõiki varalisi ja mittevaralisi õigusi, mis ettevõtjal on või näivad olevat, ning haldab neid. Kohus leidis, et Küprose asutuse vastavad toimingud kujutavad endast lõpetamismenetluse algatamise otsust ja peatas seega 26. septembri 2018. aasta määrusega Olympicu suhtes algatatud menetluse kooskõlas Bulgaaria kindlustusseadustiku sätetega, millega võetakse riigisisesesse õigusesse üle direktiiv 2009/138.

26. Bulstrad taotles menetluse jätkamist põhjusel, et Varhoven kasatsionen sadi (Bulgaaria kõrgeim kassatsioonikohus) poolse asjaomaste sätete tõlgenduse alusel ei oleks menetlust tohtinud peatada. Selle tõlgenduse kohaselt ei saa lugeda Küprose asutuse kaht ülaltoodud toimingut samaväärseks päritoluliikmesriigi poolt lõpetamismenetluse algatamise otsusega Bulgaaria sätete, millega võetakse riigisisesesse õigusesse üle direktiivi 2009/138 artikkel 274, tähenduses.

27. Seepeale palus eelotsuse taotluse esitanud kohus Bulgaaria finantsjärelevalve komisjonil teada anda, kas tal on mingit teavet Olympicu suhtes lõpetamis- või maksejõuetusmenetluse algatamise kohta pädevas Küprose kohtus, ja kui selline menetlus on algatatud, siis selle kohta, millises etapis see on ja kas on nimetatud pankrotihaldur. See komisjon märkis 19. märtsi 2019. aasta kirjas, et ta ei olnud nad antud kuupäevani saanud teavet Olympicu suhtes likvideerimismenetluse algatamise kohta pädeva Küprose asutuse poolt.

28. Nendel asjaoludel otsustas eelotsusetaotluse esitanud kohus menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:

„1. Kas kindlustusseadustiku (Kodeks za zastrahovaneto) artikli 630 tõlgendamisel Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta direktiivi 2009/138/EÜ kindlustus- ja edasikindlustustegevuse alustamise ja jätkamise kohta (Solventsus II) artiklit 274 arvestades tuleb asuda seisukohale, et liikmesriigi asutuse otsus, millega tunnistatakse kindlustusandja tegevusluba kehtetuks ja kindlustusandjale nimetatakse ajutine haldur, ilma et kohus oleks algatanud lõpetamismenetlust, on „lõpetamismenetluse algatamise otsus“?

2. Kas juhul, kui selle liikmesriigi õigusnormid, kus on asutatud kindlustusandja, kelle tegevusluba tunnistati kehtetuks ja kellele nimetati ajutine haldur, näevad ette, et ajutise halduri nimetamise korral tuleb peatada kõik kõnealuse äriühingu suhtes algatatud kohtumenetlused, peavad teiste liikmesriikide kohtud kohaldama viidatud õigusnorme Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta direktiivi 2009/138/EÜ kindlustus- ja edasikindlustustegevuse alustamise ja jätkamise kohta (Solventsus II) artikli 274 alusel ka siis, kui seda ei ole nende riigisiseses õiguses sõnaselgelt ette nähtud?“

29. Euroopa Kohtule esitasid kirjalikud seisukohad Bulgaaria valitsus ning Euroopa Komisjon.

IV. Analüüs

A. Eelotsuse küsimuste vastuvõetavus

30. Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt eeldatakse, et Euroopa Liidu õiguse tõlgendamise küsimused, mille liikmesriigi kohus on esitanud, on asjakohased. Euroopa Kohus võib need jätta neile vastamata vaid siis, kui talle ei ole teada vajalikke faktilisi või õiguslikke asjaolusid, et anda talle esitatud küsimustele vastus, millest on kasu; kui probleem on hüpoteetiline või kui on ilmne, et taotletud Euroopa Liidu õiguse tõlgendus ei ole mingil viisil seotud põhikohtuasja faktiliste asjaolude või esemega.[7]

7 Vt selle kohta 20. mai 2010. aasta kohtuotsus Ioannis Katsivardas *vs.* Nikolaos Tsitsikas (C-160/09, EU:C:2010:293, punkt 27).

31. Käesoleval juhul andis eelotsusetaotluse esitanud kohus pärast eelotsusetaotluse esitamist teada, et Bulgaaria järelevalveasutus on teda teavitanud sellest, et Olympicu suhtes algatati 30. juuli 2019. aasta otsusega lõpetamismenetlus ja see otsus avaldati 23. augustil 2019 Küprose ametlikus väljaandes. Seepeale küsis Euroopa Kohus eelotsusetaotluse esitanud kohtult 4. veebruari 2020. aasta kirjas, kas ta soovib oma küsimustele endiselt vastust.

32. Liikmesriigi kohus vastas 21. veebruari 2020. aasta määrusega, et ta ei soovi oma taotlust tagasi võtta.

33. Võttes arvesse, et esiteks on käesoleval juhul Euroopa Kohtule teada kõik vajalikud faktilised ja õiguslikud asjaolud, et anda talle esitatud küsimustele vastus, teiseks ei sisalda Euroopa Kohtu toimik tõendeid selle kohta, et nõue on hüpoteetiline, ning kolmandaks ei ole ilmne, et taotletud Euroopa Liidu õiguse tõlgendus ei ole mingil viisil seotud põhikohtuasja faktiliste asjaolude või esemega, siis ei saa eelotsusetaotlust tunnistada vastuvõetamatuks. Maksejõuetuse valdkonnas on täpne kuupäev, mil tuleb peatada võimalikud teiste liikmesriikide kohtutes pooleliolevad menetlused, sageli nimelt eriti oluline.

B. Sisulised küsimused

1. Esimene küsimus

34. Esimese küsimusega küsib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt seda, kas direktiivi 2009/138 artiklit 274 tuleb tõlgendada nii, et kindlustusandja päritoluliikmesriigi asutuse otsus, millega tunnistatakse kindlustusandja tegevusluba kehtetuks ja sellele nimetatakse ajutine haldur, ilma et kohus oleks ametlikult teinud lõpetamismenetluse algatamise otsust, on antud artikli tähenduses „lõpetamismenetluse algatamise otsus“.

35. Direktiivi 2009/138 artikli 274 lõike 1 kohaselt reguleerivad kindlustusandja suhtes lõpetamismenetluse algatamise otsuseid, lõpetamismenetlust ja selle mõju päritoluliikmesriigi õigusnormid.

36. Sama direktiivi artikli 268 lõike 1 punktis d on aga sätestatud, et direktiivi IV jaotise (mille pealkiri on „Kindlustusandjate tervendamine ja lõpetamine“ ja mis hõlmab artiklit 274) raames tähistab mõiste „lõpetamismenetlus“ „kõiki võlausaldajaid käsitlevat menetlust, mis hõlmab *kindlustusandja vara realiseerimist* ja *saadud tulu jaotamist võlausaldajate*, aktsionäride või liikmete *vahel*, nagu see on asjakohane, ning millega *kindlasti kaasneb pädevate asutuste sekkumine*, kaasa arvatud juhud, kui kõiki võlausaldajaid käsitlev menetlus lõpetatakse kompromissi või muu samalaadse meetmega, olenemata sellest, kas menetlus põhineb maksejõuetusel või mitte ja on vabatahtlik või kohustuslik“ [8]. Sellest järeldub, et kuigi päritoluliikmesriigi otsustada on see, millistel tingimustel võidakse teha lõpetamismenetluse algatamise otsus ning millised on sellise menetluse kord ja tagajärjed, ei sõltu mõiste „lõpetamismenetlus“ tähendus direktiivi 2009/138 kohaldamisel riigisisesest õigusest: see eeldab pigem, et asjaomane menetlus vastab artikli 268 lõike 1 punktis d esitatud määratlusele.

37. Seoses pädevusega otsustada, kas konkreetne otsus on võetud vastu sellele määratlusele vastava menetluse kohaselt ning on seega lõpetamismenetluse algatamise otsus, ei näe direktiiv 2009/138 ette ühtki sätet, mis annaks päritoluliikmesriigi kohtutele ainupädevuse hinnata selle liikmesriigi pädeva asutuse poolt vastu võetud otsuse õiguslikku olemust. Samuti ei näe see ette, et pädevad asutused peavad lõpetamismenetluse algatamise otsuse vastuvõtmisel täitma teatavaid vorminõudeid, mistõttu saab hõlpsalt tuvastada, et tegemist on lõpetamismenetluse algatamise otsusega. Lisaks ei sisalda see

8 Kohtujuristi kursiiv.

ka loetelu eri liikmesriikide menetlustest, mida tuleb käsitada lõpetamismenetlusena, et teiste liikmesriikide kohtud saaksid need hõlpsalt tuvastada. Vastupidi, artikli 273 lõikes 2 on vaid märgitud, et lõpetamismenetluse algatamise otsuseid tuleb tunnustada kogu liidus *lisaformaalsusteta*, välja arvatud päritoluliikmesriigi õigusest tulenevad formaalsused.[9]

38. Tõsi, direktiivi 2009/138 artikli 273 lõikes 2 on sätestatud vastastikuse tunnustamise põhimõte lõpetamismenetluse algatamise otsuste suhtes. Samas on artiklis 267 märgitud, et IV jaotise kohaldamisala – ja seega artiklis 273 sätestatud vastastikuse tunnustamise põhimõte – hõlmab vaid otsuseid, mille puhul on tuvastatud, et need seonduvad lõpetamismenetlusega antud direktiivi tähenduses.[10]

39. Seega järeldub nii direktiivi 2009/138 kontekstist kui ka sellega taotletavatest eesmärkidest, et teiste liikmesriikide kohtutel on pädevus määrata kindlaks, kas päritoluliikmesriigi asutuse võetud otsust tuleb käsitada direktiivi 2009/138 tähenduses lõpetamismenetluse algatamise otsusena või mitte. Kui tegemist on sellise otsusega, peavad need kohtud aga tunnustama nende mõju.

40. Direktiivi 2009/138 artikli 268 lõike 1 punkti d sõnastusest nähtub, et lõpetamismenetluse algatamise otsuseks kvalifitseerimiseks peab olema täidetud kaks tingimust. Esmalt peab olema menetluse esemeks kindlustusandja vara realiseerimine ja saadud tulu jaotamine võlausaldajate, aktsionäride või liikmete vahel, nagu see on asjakohane. Teiseks peab menetluse läbi viima pädev asutus, milleks on sama direktiivi artikli 268 lõike 1 punkti a kohaselt „liikmesriikide haldus- või kohtuorganid, mis on pädevad tervendamismeetmete ja lõpetamismenetluse küsimustes“.

41. Nagu eespool märgitud, seisneb käesoleval juhul küsimus selles, kas kindlustusandja tegevusloa kehtetuks tunnistamise ja ajutise halduri nimetamise otsust tuleks käsitada lõpetamismenetluse algatamise otsusena või otsusena, mis viitab direktiivi 2009/138 tähenduses sellise menetluse olemasolule.

42. Kuna ajutise halduri nimetamine on vaid ajutine, siis viitab ajutise halduri nimetamise otsuse vastuvõtmine tingimata sellele, et hiljem nimetatakse lõplikult likvideerija, kelle ülesandeks saab kindlustusandja vara realiseerimine.

43. Kuigi Euroopa Kohtul puudub pädevus tõlgendada riigisisest õigust, kohaldada Euroopa Liidu õigusnormi üksikjuhtumile ja hinnata riigisisese õiguse sätet sellise õigusnormi alusel, võib ta siiski hankida kohtutoimikust kogu vajaliku teabe eelotsusetaotluse esitanud kohtu poolt esitatud küsimustes kirjeldatud olukorra selgitamiseks, et anda liikmesriigi kohtule Euroopa Liidu õigusnormi tõlgendus, mis võib olla talle tarvilik selle normi mõju hindamisel.[11]

44. Käesoleval juhul selgub kohtutoimikust, et kõnealuse riigisisese õiguse kohaselt võetakse ajutise halduri nimetamise otsus vastu *pärast* lõpetamismääruse taotluse esitamist, kuid *enne* mis tahes lahendi tegemist seoses antud taotlusega.[12] Lisaks ei ole ajutine haldur sama riigisisese õiguse kohaselt põhimõtteliselt volitatud kindlustusandja vara realiseerimiseks ega võlausaldajatele dividendide

9 Kohtupraktikas on omistanud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. aprilli 2001. aasta direktiivi 2001/24/EÜ krediidiasutuste saneerimise ja likvideerimise kohta (EÜT 2001, L 125, lk 15; ELT eriväljaanne 06/04, lk 15) artikli 3 lõikes 2 ja artikli 6 lõikes 1, mille sõnastus sarnaneb artikli 269 lõikele 4 ja artikli 273 lõikele 2, kasutatud mõistele „formaalsused“ võrdlemisi laia ulatuse. Vt 24. oktoobri 2013. aasta kohtuotsus LBI (C-85/12, EU:C:2013:697, punkt 40).

10 Vt analoogia alusel vastastikuse tunnustamise põhimõtte ulatuse kohta kriminaalasjades 6. detsembri 2018. aasta kohtuotsus IK (lisakaristuse täideviimine) (C-551/18 PPU, EU:C:2018:991, punkt 51). Ehkki kohtuotsuste tunnustamist käsitlevad teatud ELi õigusaktid annavad päritoluliikmesriigi kohtutele teatud valdkondades ainupädevuse või kohustavad kohut, millele poole pöörduti, lähtuma faktilistest asjaoludest, mille päritoluriigi kohus on tuvastanud talle kuuluva pädevuse raames, säilitab vastuvõtva liikmesriigi kohus sellegipoolest pädevuse hinnata, kas olukord jääb antud õigusaktide kohaldamisalasse või mitte.

11 Vt selle kohta 16. juuli 2015. aasta kohtuotsus Abcur (C-544/13 ja C 545/13, EU:C:2015:481, punkt 34) ja 20. mai 2010. aasta kohtuotsus Ioannis Katsivardas – Nikolaos Tsitsikas (C-160/09, EU:C:2010:293, punkt 24).

12 Vt äriseaduse artikli 227 lõige 2.

väljamaksmiseks.[13] Tõsiasi, et ajutisel halduril need õigused puuduvad – kas see tõesti nii on, peab loomulikult kontrollima eelotsusetaotluse esitanud kohus –välistab aga võimaluse, et selline otsus võiks viidata direktiivi 2009/138 tähenduses lõpetamismenetluse algatamisele või olemasolule, eelkõige seetõttu, et just neid tunnusjooni peetakse vajalikuks selleks, et otsust tunnustataks direktiivi 2009/138 artikli 268 lõike 1 punkti d kohaldamisel lõpetamismenetluse algatamise otsusena.

45. Tegevusloa kehtetuks tunnistamise osas tuleb ära märkida, et direktiivis 2009/138 tehakse vahet sellise otsuse ja lõpetamismenetluse algatamise otsuse vastu võtmise vahel.

46. Esiteks on kummagi otsusega seotud tagajärjed määratletud direktiivi erinevates jaotistes, vastavalt I jaotises ja IV jaotises. Direktiivi 2009/138 artikli 144 kohaselt, koostoimes artikliga 14, on tegevusloa kehtetuks tunnistamise eesmärk keelata asjaomasel ettevõtjal jätkata mis tahes tegevust, mis on seotud kindlustusliigiga, mille kohta oli antud eelnev tegevusluba. Seevastu sama direktiivi artikli 273 kohaselt on lõpetamismenetluse algatamise otsuse vastuvõtmisel sellised õiguslikud tagajärjed, mille päritoluliikmesriigi õigus on sellisele menetlusele omistanud.

47. Teiseks, kui direktiivi 2009/138 artikli 144 kohaselt, koostoimes artikli 13 lõikega 10, võtab tegevusloa kehtetuks tunnistamise otsuse vastu liikmesriigi asutus või asutused, kelle pädevusse on seaduse või määrusega antud kindlustus- või edasikindlustusandjate järelevalve, siis vastavalt artikli 268 punktile d, koostoimes artikli 268 punktiga a, võtab lõpetamismenetluse algatamise otsuse vastu liikmesriikide haldus- või kohtuorgan, mis on pädev tervendamismeetmete ja lõpetamismenetluse küsimustes.[14] Tegemist võib muidugi olla sama asutusega, kuid see ei pruugi tingimata nii olla.[15]

48. Kolmandaks on tegemist eri liiki otsustega, mis täidavad erinevaid eesmärke. Direktiivi 2009/138 artikli 15 jj ning sama direktiivi põhjenduste 8 ja 11 kohaselt on tegevusloa kord loodud tagamaks, et iga kindlustus- või edasikindlustusvaldkonnas tegutsev kindlustusandja vastab teatavatele eeskirjadele ja et kõnealused kindlustusandjad saavad tegutseda kogu liidus. Lõpetamismenetluse algatamise otsuste osas tuleneb direktiivi 2009/138 artikli 268 lõike 1 punktist d, et otsuste eesmärk on valmistuda kindlustusandja vara realiseerimiseks ja saadud tulu jaotamiseks võlausaldajate vahel, kuigi viimane ei pruugi lõppkokkuvõttes aset leida.[16] Direktiivi 2009/138 põhjendusest 121 järeldub, et sellise otsuse vastuvõtmine ei pruugi põhineda maksejõuetusel.

49. Neljandaks, kui tegevusloa kehtetuks tunnistamise korral on direktiivi 2009/138 artikli 144 lõikes 2 ette nähtud, et liikmesriigi järelevalveasutus peab teiste liikmesriikide järelevalveasutustele sellest vaid teatama, siis lõpetamismenetluse algatamise otsuse kohta on direktiivi 2009/138 artikli 273 lõikes 3 sätestatud, et pädevad asutused peavad teatama teistele asutustele nii oma otsusest kui ka selle võimalikust praktilisest mõjust. Lisaks, mis puudutab lõpetamismenetluse algatamise otsust, nõutakse sama direktiivi artiklis 280, et pädev asutus, likvideerija või sel eesmärgil pädeva asutuse nimetatud mis tahes isik avaldab lõpetamismenetluse algatamise otsuse vastavalt päritoluliikmesriigis sätestatud avaldamiskorrale ja avaldab lisaks lõpetamismenetluse algatamise otsuse väljavõtte *Euroopa Liidu Teatajas*.

13 Vt selle kohta Nikosia esimese astme kohtu otsus Unibrand Secretarial Services Limited *vs*. Εταιρεία Tricor Limited (HE9769), kohtuasi 310/13, 9.7.2015 (CY:EDLEF:2015:A282); Nikosia esimese astme kohtu otsus Tricor Limited, kohtuasi 310/13, 13.1.2016 (CY:EDLEF:2016:A16) ja Poiitis A., *Η εκκαθάριση Εταιρειών*, 2. trükk, Larnaca, 2015, lk 89.

14 Sel põhjusel on direktiivi 2009/138 artikli 273 lõikes 3 sätestatud, et lõpetamismenetluse algatamise korral teavitavad päritoluliikmesriigi pädevad asutused enne sellise menetluse algatamist võimalusel kõnealuse liikmesriigi järelevalveasutusi ehk tegevusloa kehtetuks tunnistamiseks pädevaid asutusi.

15 Vt selle kohta direktiivi 2009/138 põhjendus 119.

16 Veelgi enam, antud sätete kohaselt on esimese otsuse vastuvõtmise tingimused ühtlustatud, samas kui teise otsuse vastuvõtmise tingimused kuuluvad liikmesriikide pädevusse.

50. Sellest järeldub, nagu Bulgaaria valitsus on välja toonud, et mõisted „tegevusloa kehtetuks tunnistamise otsus“ ja „lõpetamismenetluse algatamise otsus“ viitavad eri otsustele. Kuna direktiiv 2009/138 ei sisalda sätteid, mis nõuaksid kohustaksid liikmesriike võtma seisukoha, et tegevusloa kehtetuks tunnistamine toob kaasa lõpetamismenetluse algatamise või on sellega võrdväärne, siis ei saa järeldada direktiivi 2009/138 tähenduses „lõpetamismenetluse algatamise otsuse“ olemasolu *ainuüksi* sellest, et kindlustusandja tegevusluba on kehtetuks tunnistatud. On nimelt täitsa võimalik, et konkreetse tegevusloa kehtetuks tunnistamise otsus võetakse vastu *muudel* põhjustel kui kindlustusandja maksejõuetus.

51. On tõsi, et direktiivi 2009/138 artiklis 279 on ette nähtud, et vastavalt sama direktiivi artiklis 144 sätestatud menetlusele kaasneb lõpetamismenetluse algatamisega tegevusloa kehtetuks tunnistamine. Ent vastupidine ei ole tõsi, kuna direktiiv 2009/138 ei nõua, et päritoluliikmesriik peab tegevusloa kehtetuks tunnistamise korral ainuüksi selle tõsiasja tõttu algatama automaatselt lõpetamismenetluse. Vastupidi, direktiivi 2009/138 põhjendusest 128 nähtub, et „[l]õpetamismenetluse algatamisega peaks kaasnema kindlustusandjale antud tegevusloa kehtetuks tunnistamine, *kui seda ei ole varem tehtud*“ [17], mis tähendab, et lõpetamismenetluse algatamisega ei kaasne automaatselt tegevusloa kehtetuks tunnistamine. [18]

52. Ehkki direktiiv 2009/138 ei näe liikmesriikide jaoks ette kohustust sätestada, et kõigi kindlustusandjale antud tegevuslubade kehtetuks tunnistamisega kaasneb automaatselt selle suhtes direktiivi 2009/138 artikli 268 lõike 1 punkti d tähenduses lõpetamismenetluse algatamine, ilma et selleks oleks vaja võtta vastu eraldi otsus, ei keela see siiski liikmesriikidel sellist reeglit sätestada. Seega peavad teiste liikmesriikide kohtud järeldama tegevusloa kehtetuks tunnistamise otsuse olemasolu põhjal lõpetamismenetluse olemasolu vaid juhul, kui päritoluliikmesriigi õiguses on sätestatud vastav reegel, mis eeldab, et asutus on määratletud pädeva asutusena direktiivi 2009/138 artikli 268 lõike 1 punkti a tähenduses ja järelevalveasutusena sama direktiivi artikli 13 lõike 10 tähenduses.

53. Põhikohtuasja kohtutoimikust ei ilmne, et vaidlusaluses riigisiseses õiguses oleks sätestatud, et tegevusloa kehtetuks tunnistamisega kaasneb automaatselt lõpetamismenetluse algatamine. Vastupidi, Bulgaaria valitsus kinnitab, et 30. juuli 2019. aasta otsuses algatada Olympicu suhtes lõpetamismenetlus, otsustas Nikosia esimese astme kohus, et pädeva asutuse otsus tunnistada kehtetuks kindlustusandja tegevusluba ei tähenda kindlustusandja samaaegset ja automaatset likvideerimist.

54. Eeltoodust järeldub, et pädeva asutuse otsus tunnistada kehtetuks tegevusluba ja nimetada ajutine haldur ei kujuta endast „lõpetamismenetluse algatamise otsust“ direktiivi 2009/138 artikli 268 lõike 1 punkti d tähenduses, välja arvatud juhul, kui riigisiseses õiguses on (viimases sättes ettenähtud moel) ette nähtud kas see, et ajutisel halduril on õigus realiseerida asjaomase kindlustusandja vara ja jaotada saadud tulu võlausaldajate vahel või see, et tegevusloa kehtetuks tunnistamisega kaasneb automaatselt lõpetamismenetluse algatamine, *ilma et* teine asutus peaks selleks võtma vastu eraldiseisva otsuse.

17 Kohtujuristi kursiiv.

18 Siinkohal tuleb märkida, et direktiivi 2009/138 artikli 15 lõike 2 kohaselt antakse tegevusluba konkreetse kindlustusliigi jaoks või isegi vaid osa antud liigi alla kuuluvate riskide jaoks. Arvestades, et samale kindlustusandjale võib olla antud mitu tegevusluba, ei tähenda ühe liigi kohta antud tegevusloa kehtetuks tunnistamine tingimata seda, et kindlustusandja ei saa enam oma tegevusalal tegutseda. Kui tegevusluba tunnistatakse kehtetuks konkreetselt põhjusel, et kindlustusandja ei täida kapitalinõudeid, siis võib tegevusloa kehtetuks tunnistamine, ilma et sellele järgneks lõpetamismenetluse algatamine, tunduda tõesti esmapilgul ebaloogiline. Nimelt arvutatakse tulenevalt direktiivi 2009/138 artiklitest 101 ja 129 kapitalinõuded globaalselt, võttes arvesse kõiki kindlustusandja tegevusliike. Sellest järeldub, et kui direktiivis 2009/138 sätestatud kapitalinõue ei ole täidetud, toob see põhimõtteliselt kaasa ettevõtjale antud kõigi tegevuslubade kehtetuks tunnistamise. Kuna direktiivi 2009/138 artikli 18 lõike 1 punkti a kohaselt ei tohi kindlustusandjad põhimõtteliselt olla muid tegevusalasid peale kindlustuse ning sellest otseselt tuleneva tegevuse, siis ei pruugi asjaomasel ettevõtjal enam olla võimalik oma tegevusalal tegutseda. Siiski, nagu on rõhutatud direktiivi põhjenduses 128, on selge, et ELi seadusandja otsustas teadlikult mitte kohustada liikmesriike sätestama, et kõigi kindlustusandjatele antud tegevuslubade kehtetuks tunnistamisega kaasneb automaatselt kindlustusandja lõpetamine, vahest seetõttu, et ei saa välistada, et ettevõtja võidakse hiljem hädast välja aidata.

55. Kuigi liikmesriigi kohtu esitatud eelotsuse küsimus puudutab üksnes lõpetamismenetluse algatamist, tuleks rõhutada ka seda, et direktiivi 2009/138 artikli 268 lõike 1 punkti c kohaselt tähistab mõiste „tervendamismeetmed“ „meetme[i]d, mis hõlmavad pädevate asutuste sekkumist kindlustusandja finantsolukorra säilitamiseks või taastamiseks ja mis mõjutavad muude isikute kui kindlustusandja olemasolevaid õigusi, kaasa arvatud ja mitte ainult meetmed, millega võib kaasneda maksete peatamine, täitemeetmete peatamine või nõuete vähendamine“. Sellest järeldub, et otsust, mis vastab järgmisele kolmele tingimusele, tuleb käsitada tervendamismeetmena direktiivi 2009/138 IV jaotise tähenduses:

– otsuse on vastu võtnud pädevad asutused, täpsemalt artikli 268 lõike 1 punkti a kohaselt liikmesriikide haldus- või kohtuorganid, mis on pädevad tervendamismeetmete ja lõpetamismenetluse küsimustes;

– selle eesmärk on säilitada või taastada kindlustusandja finantsolukord;

– see mõjutab muude isikute kui kindlustusandja olemasolevaid õigusi.

56. Kohtutoimiku osad andmed viitavad põhikohtuasjas sellele, et esiteks võttis ajutise halduri nimetamise otsuse vastu asutus, mis on pädev vastu võtma ka tervendamismeetmeid. Teiseks on antud otsuse eesmärk tagada ettevõtja vara säilimine. Kolmandaks ei mõjuta otsus üksnes ettevõtja juhtimist, vaid avaldab mõju ka muude isikute kui kindlustusandja olemasolevatele õigustele. Äriseaduse artikli 220 kohaselt ei tohi nimelt pärast ajutise halduri nimetamist algatada äriühingu suhtes menetlusi ega neid jätkata, välja arvatud kohtu loal. Seega võib ajutise halduri nimetamise otsus endast kujutada tervendamismeedet direktiivi 2009/138 artikli 268 lõike 1 punkti c tähenduses. Selle hindamine, kas see nii on, kuulub aga eelotsusetaotluse esitanud kohtu ainupädevusse.

57. Sellisel juhul on direktiivi 2009/138 artikli 269 lõikes 4 sätestatud, et teised liikmesriigid ning sellest tulenevalt nende kohtuorganid tunnustavad sellisest meetmest tingitud tagajärgi vastavalt päritoluliikmesriigi õigusele, ka juhul, kui viimase pädev asutus ei ole teavitanud teiste liikmesriikide asutusi meetme vastu võtmisest või selle mõjust, nagu on nõutud direktiivi 2009/138 artiklis 270.

58. Kui põhikohtuasjas käsitletav otsus tunnistada kehtetuks kindlustusandja tegevusluba ja nimetada ajutine haldur tuleb – johtuvalt tagajärgedest, mille päritoluliikmesriigi õigus sellega seostab – lugeda tervendamismeetmeks või lõpetamismenetluse algatamise otsuseks, siis lasub teistel liikmesriikidel vastavalt direktiivi 2009/138 artikli 269 lõike 4 ja artikli 273 lõike 2 alusel kohustus tunnustada päritoluliikmesriigi õiguses selliste otsuste puhul ettenähtud tagajärgi.

59. Direktiivi 2009/138 artiklis 292 on tõepoolest sätestatud, et „[t]ervendamismeetmete või lõpetamismenetluse mõju kindlustusandjalt võõrandatud vara või õigusi käsitlevale pooleliolevale kohtumenetlusele reguleeritakse ainult selle liikmesriigi õigusega, kelle territooriumil kohtumenetlus toimub“. Samas ei käsitle menetlus põhikohtuasjas vara ega õigust, mis on kindlustusandja käsutusest juba väljunud.[19]

19 Siinkohal on huvitav märkida, et eelkõige 24. oktoobri 2013. aasta kohtuotsuses LBI (C-85/12, EU:C:2013:697, punkt 53) on kohtupraktikas tõlgendanud direktiivi 2001/24 artiklit 32, mille sõnastus on identne direktiivi 2009/138 artikli 292 sõnastusega, tuginedes direktiivi 2001/24 põhjendusele 30. Ent ehkki direktiivi 2001/24 artikkel 32 on sõnastatud täpselt samamoodi direktiivi 2009/138 artikliga 292, ei tehta direktiivi 2009/138 põhjenduses 130 erinevalt direktiivi 2001/24 põhjendusest 30 aga vahet pooleliolevatel kohtuasjadel ja kohtuasjast tulenevatel individuaalsetel täitetoimingutel, vaid vastupidi, tundub, et neid käsitletakse kõiki koos. Nimetatud põhjenduse ja direktiivi 2009/138 artikli 292 kontekstis tundub, et selle kriteeriumi kohaldamisel on otsustavaks kriteeriumiks see, kas asjaomane menetlus on seotud varaga, mille ettevõtja on juba materiaalselt üle andnud.

60. Eeltoodud kaalutlustele tuginedes teen ettepaneku vastata esimesele küsimusele, et direktiivi 2009/138 artiklit 274 tuleb tõlgendada nii, et liikmesriigi asutuse otsus tunnistada kehtetuks kindlustusandja tegevusluba ja nimetada ajutine haldur ei kujuta endast direktiivi mõistes „lõpetamismenetluse algatamise otsust“, välja arvatud juhul, kui riigisiseses õiguses on sätestatud, et sellisel ajutisel halduril on õigus realiseerida kindlustusandja vara ja jaotada saadud tulu võlausaldajate vahel, või kui riigisiseses õiguses on sätestatud, et tegevusloa kehtetuks tunnistamisega kaasneb automaatselt lõpetamismenetluse algatamine, ilma et selleks oleks vaja võtta täiendav otsus.

61. Kui sellist otsust ei saa lugeda lõpetamismenetluse algatamise otsuseks, kuid selle vastu võtmise eesmärk on tagada ettevõtja vara säilimine ja see välistab kindlustusandja suhtes muu menetluse algatamise või jätkamise, välja arvatud kohtu loal, siis tuleb sellist otsust käsitada tervendamismeetmena direktiivi 2009/138 IV jaotise tähenduses.

62. Kui otsust saab käsitada lõpetamismenetluse algatamise otsusena või tervendamismeetmena direktiivi 2009/138 IV jaotise tähenduses, siis tunnustatakse seda otsust lisaformaalsusteta kogu liidus.

2. Teine eelotsuse küsimus

63. Teise küsimusega küsib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt seda, kas kindlustusandja päritoluliikmesriigi õigust, kus on sätestatud, et kõik ettevõtja suhtes algatatud kohtumenetlused tuleb tema tegevusloa kehtetuks tunnistamise ja ajutise halduri nimetamise korral peatada, tuleb kohaldada teiste liikmesriikide kohtutes ka juhul, kui vastava riigi enda õigus sellist reeglit ei sisalda.

64. Esimese küsimuse vastusest järeldub, et selleks, et teisel liikmesriigil lasuks direktiivi 2009/138 kohaselt kohustus peatada oma kohtumenetlus päritoluliikmesriigi vastu võetud otsuse tõttu, on esmalt vajalik see, et otsus kujutaks endast tervendamismeedet või lõpetamismenetluse algatamise otsust sama direktiivi IV jaotise tähenduses, ning teiseks see, et päritoluliikmesriigi õiguses oleks sätestatud, et sellise otsuse vastu võtmise korral tuleb peatada kõik asjaomase kindlustusandja suhtes algatatud kohtumenetlused. On tõsi, et direktiivi 2009/138 artikli 269 lõike 4 ja artikli 273 lõike 2 kohaselt on liikmesriigid kohustatud tunnustama mõju, mida päritoluliikmesriigi õigus nimetatud kaht liiki otsusega seostab. Seega, kuigi liikmesriigi kohus ei täpsustanud sätteid, mille tõlgendamist sooviti, võib kohtutoimikust järeldada, et nendeks on sama direktiivi artikli 269 lõige 4 ja artikli 273 lõige 2.

65. Selles kontekstis saan aru, et teine küsimus on Euroopa Kohtule esitatud seetõttu, et põhikohtuasi puudutab kahe eraõigusliku isiku vahelist vaidlust.[20] Kuna direktiiv on liikmesriikidele adresseeritud õigusakt, mille liikmesriigid peavad oma riigisisesesse õigusesse üle võtma, siis saab direktiivi sätetel olla nimelt vahetu õigusmõju vaid juhul, kui need on selged, täpsed ja tingimusteta ning kui liikmesriik ei ole neid sätteid ettenähtud tähtaja jooksul õigesti üle võtnud. Isegi kui need tingimused on täidetud, ei saa direktiiv iseenesest kunagi panna eraõiguslikule isikule kohustusi ning seega ei saa direktiivile *kui sellisele* tugineda eraõigusliku isiku vastu.[21] Riigisisesesse õigusesse üle võtmata või

20 Käesoleval juhul väärib märkimist, et eelotsusetaotluse esitanud kohus on peatanud põhikohtuasja kostja suhtes. Samas ei saa pelgalt sellest tõsiasjast järeldada, et teine küsimus on hüpoteetiline. Peatamise otsus langetati nimelt seetõttu, et kostja suhtes oli algatatud lõpetamismenetlus, ning mitte seetõttu, et ajutise halduri nimetamine kujutab endast Küprose õiguse kohaselt tervendamismeedet. Võttes arvesse esimesele küsimusele pakutud vastust ning kuivõrd ei saa välistada, et Bulgaaria õiguses ei ole selle liikmesriigi kohtute tõlgenduse kohaselt lubatud kindlustusandja suhtes algatatud menetluse peatamine juhul, kui on võetud tervendamismeetmed direktiivi 2009/138 artikli 268 lõike 1 punkti c tähenduses, siis näib teisele küsimusele vastamine siiski vajalik.

21 Vt nt 10. oktoobri 2017. aasta kohtuotsus Farrell (C-413/15, EU:C:2017:745, punkt 31) ja 7. augusti 2018. aasta kohtuotsus Smith (C-122/17, EU:C:2018:631, punkt 42). Kuna direktiivi 2009/138 artikli 309 lõike 1 kohaselt oli direktiivi ülevõtmise tähtaeg 31. märts 2015, siis võib need tingimused käesoleval juhul lugeda täidetuks.

ebaõigesti üle võetud direktiivi sättele tuginemise õiguse laiendamine eraõiguslike isikute vaheliste suhete valdkonnale tähendaks nimelt, et Euroopa Liidule omistataks pädevus kehtestada vahetu õigusmõjuga kohustusi eraõiguslikele isikutele, samas kui tal on see pädevus üksnes valdkondades, milles tal on volitus võtta vastu määrusi.[22]

66. Seega ei saa isegi direktiivi selget, täpset ja tingimusteta sätet, mille eesmärk on anda eraõiguslikele isikutele õigusi või panna neile kohustusi, *ennast* kohaldada menetluses, mille pooled on üksnes eraõiguslikud isikud.[23]

67. Samas on Euroopa Kohus tunnustanud olukordi, mis ei kujuta endast küll erandeid, ent mida antud põhimõte lihtsalt ei hõlma, kas seetõttu, et kõnealune vaidlus ei kujuta endast rangelt võttes eraõiguslike isikute vahelist vaidlust, või sellise riigisisese või liidu õigusnormi vahendusel, millel on vahetu õigusmõju ja millele eraõiguslikud isikud saavad tugineda.

68. Esiteks võib direktiivi säte kuuluda kohaldamisele eraõiguslike isikute vahelises vaidluses, kui üks nimetatud isikutest tegutseb riigi alluvuses, täidab üldise huvi ülesannet ja tal on eraõiguse sfääris tavalisest suuremad volitused.[24] Kuna kõnealuses olukorras ei saa sellist isikut käsitada tavalise füüsilise isikuna, võib direktiiv kehtestada talle kohustusi. Käesoleval juhul ei ole aga tegemist sellise olukorraga, kuna kindlustusandjad ei teosta põhimõtteliselt avalikku võimu ja neid ei saa seetõttu käsitada selles osas riigiasutusena.

69. Teiseks, nagu illustreerib Euroopa Kohtu hiljutine kohtuotsus Smith, võidakse direktiivi sätet eraõiguslike isikute vahelises vaidluses võtta arvesse juhul, kui sellega nähakse täpsemalt ette sellise Euroopa Liidu õiguse üldpõhimõtte või põhiõiguse kohaldamise tingimused, millele saab vahetult tugineda.[25] Tegelikult ei pane eraõiguslikele isikutele sellises olukorras kohustusi mitte direktiiv *kui selline*, vaid – Euroopa Kohtu praktika kohaselt – pigem üldpõhimõte või põhiõigus, mida on väljendatud asjaomases direktiivis.

70. Käesolevas kohtuasjas ei ole vaja uurida antud kohtupraktika suunda ega – Euroopa Liidu põhiõiguste hartat (edaspidi „harta“) hõlmavates kohtuasjades – seda, mil määral see on kooskõlas harta artikli 51 lõikes 1 selle kohaldamisala suhtes kehtestatud eripiirangutega. Isegi kui kohtupraktika kõnealune suund on õige osas, milles teatud Euroopa Liidu õiguse üldpõhimõtted või põhiõigused võivad selle kohaselt sisuliselt anda direktiividele teatud kujul vahetu horisontaalse õigusmõju, saab käesoleval juhul selles osas esitada vaid argumendi, et direktiivi 2009/138 artikli 269 lõikega 4 või artikli 273 lõikega 2 võidakse näha täpsemalt ette liikmesriikidevahelise lojaalse koostöö nõue, mis on sätestatud ELL artikli 4 lõike 3 esimeses taandes.[26] Viimati nimetatud põhimõte ei tekita aga liikmesriikidele eraldiseisvat kohustust.[27] Niisiis, isegi kui Euroopa Kohus viitab aeg-ajalt lojaalse koostöö põhimõttele, et rõhutada liidu õiguse sätte järgimise tähtsust,[28] ei saa seda põhimõtet kasutada

22 Vt näiteks 6. novembri 2018. aasta kohtuotsus Max-Planck-Gesellschaft zur Förderung der Wissenschaften (C-684/16, EU:C:2018:874, punkt 66). Kui liidul on võimalik valida, kas võtta vastu direktiiv või määrus, viitab tõsiasi, et seadusandja on otsustanud direktiivi vastuvõtmise kasuks, tingimata sellele, et ta soovis välistada võimaluse, et vastuvõetud sätetel on vahetu horisontaalne õigusmõju.

23 7. augusti 2018. aasta kohtuotsus Smith (C-122/17, EU:C:2018:631, punkt 43).

24 7. augusti 2018. aasta kohtuotsus Smith (C-122/17, EU:C:2018:631, punkt 45).

25 Vt selle kohta näiteks 7. augusti 2018. aasta kohtuotsus Smith (C-122/17, EU:C:2018:631, punktid 46–48).

26 Mööndavasti on tervendamis- või lõpetamismeetmete eesmärk kaitsta asjaomast ettevõtjat pankrotiohu eest ja rahuldada võimalikult ulatuslikult võlausaldajate nõuded. Samas ei saa järeldada, et sellised sätted nagu direktiivi 2009/138 artikli 269 lõige 4 või artikli 273 lõige 2 näevad täpsemalt ette põhiõigused, näiteks ettevõtlusvabadus, mis on sätestatud harta artiklis 16, või õigus omandile, mis on ette nähtud harta artiklis 17. Nagu selgub direktiivi 2009/138 artiklitest 269, 273 ja 274, on direktiivi eesmärk tagada tervendamismeetmete ja lõpetamismenetluste vastastikune tunnustamine, ühtlustamata seejuures kummagi menetlusega seotud materiaalõiguse norme. Seega ei näe antud õiguseid täpsemalt ette pigem mitte direktiiv 2009/138, vaid liikmesriikide õigus.

27 Vt näiteks 27. septembri 2017. aasta kohtuotsus Puškár (C-73/16, EU:C:2017:725, punkt 57 ja seal viidatud kohtupraktika).

28 Vt näiteks 3. märtsi 2016. aasta kohtuotsus komisjon *vs*. Malta (C-12/14, EU:C:2016:135, punkt 37). Samas ei luba lojaalse koostöö põhimõte liikmesriigil hiilida mööda Euroopa Liidu õigusega talle kehtestatud kohustustest (18. oktoobri 2016. aasta kohtuotsus Nikiforidis (C-135/15, EU:C:2016:774, punkt 54)), sealhulgas sellest, et õiguskindluse põhimõte välistab võimaluse kehtestada direktiivigaeraõiguslikule isikule juriidilisi kohustusi.

selleks, et põhjendada eraõiguslike isikute vahelises menetluses sellise direktiivi sätete kohaldamist, mida ei ole riigisisesesse õigusesse üle võetud. Vastasel juhul saaks ELL artikli 4 lõikele 3 tugineda peaaegu igas kohtuasjas, tuues kaasa selle, mis kujutaks endast teatud kujul horisontaalset vahetut õigusmõju.

71. Igal juhul puudutab koostööpõhimõte, millele käesolevas asjas võiks ehk tugineda, mitte liikmesriigi ja liidu vahelisi suhteid, vaid liikmesriikide vahelisi suhteid. Sel juhul ei ole aga lojaalse koostöö põhimõtte eesmärk sätestada vahetult kohaldatavat õigusnormi kui sellist, vaid sellega määratletakse pelgalt teatud hulk küsimusi, millega seoses liikmesriigid peavad pidama vajalikus ulatuses läbirääkimisi. [29]

72. Kolmandaks, ehkki direktiiv ei saa kunagi ise kehtestada eraõiguslikule isikule kohustusi, paneb selle rakendamise tähtaja möödumisel omandatav siduvus liikmesriigi asutustele kohustuse tõlgendada riigisisest õigust sellega kooskõlas. [30] Seega, et tagada Euroopa Liidu õigusnormidest eraõiguslikele isikutele tulenev õiguskaitse, peavad kõik liikmesriigi kohtud, kellel tuleb tõlgendada riigisisest õigust, võtma arvesse õigusraamistikku tervikuna ja rakendama mis tahes tunnustatud tõlgendusmeetodeid, et tõlgendada riigisisest õigust *võimalikult suures ulatuses* direktiivi sõnastust ja eesmärki arvestades, et saavutada direktiiviga taotletav tulemus. [31]

73. Siinkohal on olulisteks võtmesõnadeks muidugi „võimalikult suures ulatuses“. Riigisisese õiguse liidu õigusega kooskõlalise tõlgendamise põhimõtet piiravad teatavad muud õiguse üldpõhimõtted, sealhulgas õiguskindluse põhimõte. Liikmesriigi kohtu kohustus tugineda asjakohaste riigisiseste õigusnormide tõlgendamisel ja kohaldamisel Euroopa Liidu õigusele ei või olla aluseks riigisisese õiguse *contra legem* tõlgendamisele.

74. Samuti tuleb meenutada, et eraõiguslikel füüsilistel ja juriidilistel isikutel on õigus korraldada oma asju igas liikmesriigis kehtiva riigisisese õiguse kohaselt. Neid ei tohiks pidada vastutavaks tõsiasja eest – kui selline tõsiasi eksisteerib –, et konkreetne liikmesriik ei ole suutnud täita oma kohustust võtta üle konkreetne direktiiv sellisel moel, nagu direktiivis nõutud, ja nad ei tohiks kanda sellise suutmatusega kaasnevaid õiguslikke tagajärgi. Iga korrapärase õigussüsteemi – näiteks liidu õigussüsteemi – peamine põhimõte on, et isiklik vastutus ja õiguslik vastutus peaksid olema seotud. See on veel üks põhjus, miks esmaste põhimõtete ja elementaarse õigluse seisukohast ei tohiks direktiivile anda vahetut horisontaalset õigusmõju eraõigusliku, mitteriikliku üksuse suhtes; seda just nimelt seetõttu, et liikmesriigi suutmatust seoses direktiivi üle võtmisega ei tohiks kanda üle süütule kolmandale poolele, kellel puudub sellega seoses igasugune vastutus.

75. Kõik see tähendab, et liikmesriigi kohtus ei saa – ega tohi – sisuliselt ümber kirjutada riiklikke õigustekste *interprétation conforme* ettekäändel, kuna selline tegevus õõnestaks riigisisest seadusandlikku protsessi. Liidu liikmesriikide demokraatliku olemuse alussambaks on teadagi tõsiasi, et õigusloomega tegelevad vaid vastavas riigis valitud esindajad oma parlamentaarse ja seadusandliku süsteemi raames. Seega ei saa eraõiguslike isikute vahelises vaidluses direktiivile tugineda selleks, et jätta kohaldamata liikmesriigi õigusnormid, mis on selle direktiiviga vastuolus. [32]

76. Käesoleval juhul on eelotsusetaotluse esitanud kohtu ülesanne määrata kindlaks, kas tema riigisisest õigust saab antud põhimõtete kontekstis tõlgendada selliselt, et ettevõtja tegevusloa kehtetuks tunnistamise ja ajutise halduri nimetamise korral tuleb peatada kõik ettevõtja suhtes algatatud kohtumenetlused.

29 Vt analoogia alusel 26. mai 2016. aasta kohtuotsus NN (L) International (C-48/15, EU:C:2016:356, punkt 38).

30 Samuti ei kujuta see kohustus endast erandit põhimõttest, et direktiiv ei saa kehtestada kohustusi eraõiguslikele isikutele. Sellises olukorras ei kohaldata eraõiguslikele isikutele kehtestatavat kohustust mitte direktiivi kui sellise alusel, vaid tulenevalt riigisisestest õigusaktidest, kuna nende kaudu toimub direktiivi rakendamine.

31 7. augusti 2018. aasta kohtuotsus Smith (C-122/17, EU:C:2018:631, punkt 39).

32 Vt selle kohta 19. aprilli 2016. aasta kohtuotsus DI (C-441/14, EU:C:2016:278, punkt 32) ja 22. jaanuari 2019. aasta kohtuotsus Cresco Investigation (C-193/17, EU:C:2019:43, punkt 73).

77. Seega teen ettepaneku vastata teisele küsimusele nii, et direktiivi 2009/138 artikli 269 lõiget 4 ja artikli 273 lõiget 2 tuleb tõlgendada nii, et kahe eraõigusliku isiku vahelise vaidluse korral ei tohi teise liikmesriigi kohus kohaldada kindlustusandja päritoluliikmesriigi õigust, milles on sätestatud, et kindlustusandja tegevusloa kehtetuks tunnistamise ja ajutise halduri nimetamise korral tuleb peatada kõik tema suhtes algatatud kohtumenetlused, kui teise liikmesriigi õiguses ei ole seda ette nähtud, välja arvatud juhul, kui esiteks kujutab selline tegevusloa kehtetuks tunnistamine või ajutise halduri nimetamine endast kas tervendamismeedet või lõpetamismenetluse algatamise otsust selle direktiivi IV jaotise tähenduses, ja kui teiseks on teise liikmesriigi õigust põhjendatud tõlgendada peatamist lubavana, mis tähendab, et selline tõlgendus ei tohi kujutada endast *contra legem* tõlgendust.

V. Ettepanek

78. Esitatud kaalutlustest lähtudes teen ettepaneku vastata Sofiyski rayonen sadi (Sofia rajoonikohus, Bulgaaria) eelotsuse küsimustele järgmiselt:

1. 25. novembri 2009. aasta direktiivi 2009/138/EÜ kindlustus- ja edasikindlustustegevuse alustamise ja jätkamise kohta (Solventsus II) artiklit 274 tuleb tõlgendada nii, et liikmesriigi asutuse otsus tunnistada kehtetuks kindlustusandja tegevusluba ja nimetada ajutine haldur ei kujuta endast direktiivi mõistes „lõpetamismenetluse algatamise otsust“, välja arvatud juhul, kui riigisiseses õiguses on sätestatud, et sellisel ajutisel halduril on õigus realiseerida kindlustusandja vara ja jaotada saadud tulu võlausaldajate vahel, või kui riigisiseses õiguses on sätestatud, et tegevusloa kehtetuks tunnistamisega kaasneb automaatselt lõpetamismenetluse algatamine, ilma et selleks oleks vaja võtta täiendav otsus.

   Kui sellist otsust ei saa lugeda lõpetamismenetluse algatamise otsuseks, kuid selle vastuvõtmise eesmärk on tagada ettevõtja vara säilimine ja see välistab kindlustusandja suhtes muu menetluse algatamise või jätkamise, välja arvatud kohtu loal, siis tuleb sellist otsust käsitada tervendamismeetmena direktiivi 2009/138 IV jaotise tähenduses.

   Kui otsust saab käsitada lõpetamismenetluse algatamise otsusena või tervendamismeetmena direktiivi 2009/138 IV jaotise tähenduses, siis tunnustatakse seda otsust lisaformaalsusteta kogu liidus.

2. Direktiivi 2009/138 artikli 269 lõiget 4 ja artikli 273 lõiget 2 tuleb tõlgendada nii, et kahe eraõigusliku isiku vahelise vaidluse korral ei tohi teise liikmesriigi kohus kohaldada kindlustusandja päritoluliikmesriigi õigust, milles on sätestatud, et kindlustusandja tegevusloa kehtetuks tunnistamise ja ajutise halduri nimetamise korral tuleb peatada kõik tema suhtes algatatud kohtumenetlused, kui teise liikmesriigi õiguses ei ole seda ette nähtud, välja arvatud juhul, kui esiteks kujutab selline tegevusloa kehtetuks tunnistamine või ajutise halduri nimetamine endast kas tervendamismeedet või lõpetamismenetluse algatamise otsust selle direktiivi IV jaotise tähenduses, ja kui teiseks on teise liikmesriigi õigust põhjendatud tõlgendada peatamist lubavana, mis tähendab, et selline tõlgendus ei tohi kujutada endast *contra legem* tõlgendust.